

D) A csendőrség ruházata, fegyverzete és illetékei.

32. §.

A csendőrség egyenruházatát és fegyverzetét, a honvédelmi ministernek a belügyministerrel egyetértőleg teendő javaslatára Ő. cs. és apostoli királyi Felsége állapítja meg.

33. §.

A csendőrség hópénz-, zsold- és egyéb illetéke a C. alatti átnézetben van kitüntetve.

A csendőrségi próbaszolgalatra behívott tisztek, próbaszolgalattételük ideje alatt, a csendőrségi javadalmazás terhére a honvéd gyalogtisztek szabályszerű illetékei élvezetében maradnak, kivéven a csendőri szolgálatokban teendő utazásokat, a mikor a csendőrség számára rendszeresített pótdíjra van igényök.

Egyébiránt másnemű csendőrségi illetékekben és pótdíjakban nem részesülnek, mert a rendszeresített csendőrségi teljes illetékek élvezete csakis a végleges áthelyezés megtörténtével áll be.

A próbaszolgalattételre kivezényelt vagy csapatjaikhoz visszahelyezett tisztek és legénység utiköltségei a csendőrségi javadalmazásból fedeztetnek.

A próbaszolgalatot teljesítő csendőr illetékei azonban ugyanazok, mint a valóságos csendőré.

A csendőrségnek különös szolgálatok teljesítése folytán járó tanu- és fogdíjak a D. melléklet szerint állapítatnak meg.

34. §.

A vitézségi érmekre és az ezekkel egybekötött pótdíj élvezetére nézve, a csendőrség részére is ugyanazon szabá-

lyok érvényesek, melyek a magyar kir. honvédség számára fennállanak.

35. §.

Jelvényesen kitüntetett csendőrök részére a magyar kir. csendőrségi jelvény-pótdíj alapból kijáró pótdíjakra nézve külön utasítás létezik (lásd 1885. R. K. 42. számát).

36. §.

A csendőr-legénység számára szolgálati pótdíj rendszeresítettik.

Ezen szolgálati pótdíj a csendőrt a m. kir. csendőrség szolgálatában töltött negyedik év első napjától kezdve illeti meg.

A szolgálati pótdíj, a jogosult rendfokozatának megfelelőleg az E. átnézetben kitüntetett arányban emelkedik.

Különös szolgálattételekre alkalmazott altiszteknek, minők a csendőr-kerületi segédtszti, hadbírói és számvivői segédmunkásoknak — továbbá minden szárnyparancsnokság számvivő altisztjeinek, ha megérdemlik, ebbeli szolgálattételeik idejére a csendőr-kerületi parancsnokság által, naponta 20 krból álló »iroda-szolgálati-pótdíj« adható.

37. §.

1. Az állomás helyén kívül teljesített minden oly szolgálat után, mely 24 órán túl terjed, utazási pótdíj jár, és pedig:

A csendőr-kerületi parancsnokoknak és a többi törzstiszteknek, valamint a hiányzó törzstiszteket pótló I. osztályú századosoknak naponta 4 forint; s az utóbbia-

kat is szolgálati utazásuk alkalmával vasutakon az I. osztályú hely illeti meg;

a főtisztéknek, századostól lefelé, naponta 2 frt o. é. és valamennyi részére az 1879. évi XXXVI. törvényczikk határozványai szerinti átvonulási szálláspénz jár.

2. Hasonló esetekben a csendőrségi legénységnek étkezési pótlék jár, és pedig:

a tiszthelyettesnek, őrmesternek és őrsvezetőnek ötven krajczár;

a csendőrnek negyven kr., annyi napi adag szerint számítva, a hány 24 órával számitható teljes napot ama szolgálati működés valóban kitett; pl. 30 óráig tartott szolgálat mint egy nap, 50 óráig tartó mint két nap, 135 óráig tartó mint öt nap, s így tovább számítandó. (Lásd a 38. §-t.)

3. Ezen illetékekre a törzs- és főtisztéknek, valamint a tiszthelyetteseknek is szolgálati áthelyezések és rendkívüli vezényeltetések esetén szintén van igényük, valamint az őrmestertől lefelé számítandó legénységnek is; áthelyezésekkor azonban csak akkor, ha az áthelyezés az illető csendőr saját hibáján kívül, hivatalból történt.

Csere vagy egyáltalában saját kérelem folytán eszközölt áthelyezések után járó költségek a kincstárt semmiképen sem terhelhetik.

Ha valamely, a szárnyállomáson kívül elhelyezett tiszt vagy tiszthelyettes a szárnyparancsnok helyettesítése céljából, a minösítvényi táblázatok szerkesztéséhez, vagy az illető parancsban tüzetesen kiteendő más okokból hivatik be a törzs- vagy szárnyállomásra, őt utazási pótdíj (étkezési pótlék) és átvonulási szálláspénz illeti.

Hogy ha tiszthelyettesek ideiglenes szakaszparancsnoki minőségben őrsszemlére, bizottságokba és más szolgálati ügyekben utaznak, akkor nekik az alantas tiszték részére megszabott utazási pótdíjra van igényük.

4. Tiszteknek maguk és szolgájuk számára, továbbá a tiszthelyetteseknek, mindennemű szolgálati utazásnál kivétel nélkül, az illetékszerű szállító eszköz (előfogat, vasut, gőzhajó) jár.

Miután az ezen szállító eszközökért járó díj a csendőrségi javadalmazás rovására azonnal készpénzben kifizetendő, fenjelzettek megfelelő uti előleggel látandók el.

Postakocsi-bér közönséges szemleutazásoknál nem számítható fel, s a posta egyáltalában csakis kivételes és sürgős áthelyezési esetekben és pedig a csendőr-kerületi parancsnokság indokolt engedélye alapján vétethetik igénybe.

Ezen utazási eszközök a csendőrt más szolgálati állomásra való mindennemű áthelyezések vagy vezényeltetések esetén is megilletik, czéliövészethez való behívás esetén azonban csak akkor, ha a távolság 30 kilométert meghalad.

Továbbá a beteg tiszteket és csendőröket, valamely katonai vagy polgári gyógyintézetbe leendő elszállítás céljából (szabadságolási eseteket kivéve), szintén az említett utazási eszközök illetik; végre általában mindazon célokra, melyekre nézve a m. kir. honvédség részére is ezen utazási eszközök engedélyezvék, ezek a csendőrséget is ugyanazon mérvben megilletik.

5. A csendőrségi személyek számára szükséges menetlevelek kiállítása és irányítására nézve szabályul szolgál, hogy a törzsnél a menetleveleket a csendőr-kerületi parancsnok állítja ki és a számvevőség irányítja;

a kikülönített szárny- és szakaszparancsnokok és az őrsök számára szükséges menetlevelek, a vett parancs alapján ezen parancsnokságok által állíttatnak ki és az irányítást is ők maguk a náluk meglevő katonai menettérképek alapján eszközlik.

6. Ha a csendőrség segédlete közbiztonság érdekében vétetik igénybe, az ebből felmerülő költségek a csendőrségi javadalmazásból fedezendőek, esetleg előlegezendők a mennyiben magánosok által megtérítendőek lesznek; ha azonban a csendőrség segédlete más ministeriumok vagy hatóságok rendeleteinek és ítéleteinek végrehajtása céljából vétetik igénybe, az ebből felmerülő költségek a csendőrségi javadalmazásból csakis előlegképen fedezendőek. Az előlegképen kiadott illetékek költségeire és általában minden pénzelőlegekre nézve, melyek a csendőrségi javadalmazásból más alapok részére kiadatnak, a visszatérítés eszközlése végett minden év végén a belügyministeriumhoz a csendőr-kerületi parancsnok által szabályszerű kimutatás terjesztendő.

7. A bírósági fegyenczek kísérése után felmerülő költségeket s az ezekből a csendőrségi kíséret részére járó és az őrmester számára kivételesen napontai egy forintban, őrsvezető és csendőr számára pedig napontai hetven krajczárban megállapított kíséreti illetéket, valamint a csendőrök oda- és visszautazási és pedig: előfogati, vasúti stb. költségeit is az igazságügyi alap viseli, s az illető királyi ügyészségek és törvényszékek a csendőrségi kíséretet a szükséges kíséreti levéllel és pénzelőleggel — számadási kötelezettség mellett — tartoznak ellátni.

Az igazságügyi tárcza terhére felmerülő ily előlegösszegek megtérítése végett a számlák közvetlenül azon királyi ügyészségnek, illetve járásbiróságnak küldendőek meg, a melyhez az illető foglyok tényleg kísértettek.

8. A hadsereg katonai állományához tartozó személyek kísérése folytán felmerülő költségeket a cs. és kir. közös hadügyminister, a honvédekért a honvédelmi minister viseli; ha csendőrségi személyek katonai, illetőleg honvédségi személyek által kísértetnek, az ily költségek a csendőrségi javadalmazás által viseltetnek.

38. §.

Az étkezési pótlékok ezeknél fogva a csendőrt következő esetekben illetik meg, u. m.:

- a) járőri és
- b) mindennemű örkiséreti szolgálatkor, kivéve ha bírósági fegyenczek kísértetnek (l. 37. §. 7. p.).
- c) segélyző szolgálatok alkalmával, a nyújtott segély nemétől eltekintve;
- d) vádlottaknak a bíróság elé vezetésekor;
- e) országos vásárok és búcsúk felügyelésekor;
- f) ha az esetleg megzavart közrend és biztonság helyreállítása céljából csendőrség összpontosított és pedig addig, a míg a legénységnek csendőrségi közétkezésben való részvétele válik lehetségessé;
- g) ha a legénység céllovészetre összpontosított;
- h) beteg csendőrnek gyógyintézetbe szállításakor és pedig, úgy a beteg, mint az ezt netalán kísérő csendőr részére;
- i) a felülvizsgálat vagy végkielégítés céljából beszólított legénység részére;
- j) altiszti tanfolyamba avagy vizsgálatattételre bevonulásakor;
- k) a szakasz-, szárny- vagy törzsállomásra egyébként előforduló behíváskor, ha ezek szolgálati ügyben, nem pedig önközta vizsgálat vagy büntetés miatt történnek;
- l) valamely őrs időleges erősbitése céljából történő szolgálat teljesítésekor és őrsparancsnok ideiglenes helyettesítése végett lett vezényeltetéskor.

A *g*-től *l*-ig körülírt esetekben azonban az étkezési pótlék csakis azon napokra jár, melyeket az illető egyén utban töltött, még pedig csak azon esetben, ha a kiindulási és végállomás közötti út megtétele, azaz a rendes utazás 24 óránál tovább tart.

39. §.

1. Csendőr-tiszteknek katonai gyógyintézetekbe való felvételére nézve, a magyar királyi honvédség tisztjeit illetőleg fennálló szabályok mérvadók, a csendőr-legénységre nézve pedig a következő határozmányok irányadók.

a) A beteg csendőrök — a hol ez lehetséges — szintén katonai kórházakban és katonai tébolydákbán (ez utóbbi esetben az ide vonatkozólag fennálló különös szabályok figyelemmel tartása mellett), különben állami vagy magánkórodákban ápolandók; s az ekként felmerülő ellátási, ápolási és netaláni szállítási költségek a csendőrségi javadalmazásból fizettetnek, míg ellenben zsoldjuk és esetleg szolgálati pótdíjuk a csendőrségi élelmezési alap javára esik; ha azonban a csendőrség legénységi állományába tartozó nősült egyén valamely katonai, állami vagy magánkórházba vagy tébolydába adandó át, akkor családjának — ezen körülmény tartamára — naponta negyven krajczár fenntartási díj fizetendő ki és a csendőrségi élelmezési alap rovására számítandó fel; ha azonban az örült férj (vagy atya) elhaláloznék, akkor a hátragyott családra nézve az 1881-ik évi LXXI-ik t.-cz. 7. §. szerint kell eljárni.

Különben az elmebeteg katonák és katonai özvegyek s árváknak tébolydákbán való elhelyezésére vonatkozó, a honvédség számára 1879. évi november hó 12-én $\frac{42,696}{I.}$ szám alatt (Rendeleti Közlöny $\frac{35. \text{szám}}{\text{ex } 1879.}$) és 1885. évi április hó 27-én $\frac{18,721}{VII.}$ szám alatt (Rendeleti Közlöny $\frac{16. \text{szám}}{\text{ex } 1885.}$) kiadott rendeletek részletei a csendőrségi egyének, esetleg azok özvegyei és árváira is mérvadók.

b) Azon megbetegedett legénységi egyén, kinek kórházba való szállítása életveszélylyel járhat, az örsön gyógykezeltetik és teljes illetékeinek élvezetében marad, míg a felmerült orvosi díjak az erre nézve fennálló szabályok szerint, vala-

mint a gyógyszerek ára is — a belügyminister engedélyének előleges kikérése mellett a csendőrségi javadalmazás terhére felszámíttatnak.

c) Ha valamely altiszt vagy csendőr a közbiztonsági szolgálat teljesítése alkalmával önhibáján kívül szenvedett sebesülés vagy testi sérülés következtében kerül gyógyintézetbe, akkor illetményes zsoldja és netaláni szolgálati pótdíja részére a gyógykezelés tartama alatt is felszámítandó, mely illetékek fele neki fizetendő ki, másik fele pedig a tömeg részlete javára lesz bevételezendő; de ily esetben az első ízben való felszámítási tételhez mindenkor egy, a tényállást tanúsító jegyzőkönyv lesz melléklendő, mely a szakaszparancsnok által vétetik fel és melyre a felszámítási engedély, ha az a csendőrkerületi parancsok által megadatik, ez által rávezetendő.

Ha azonban az ily sérülés következtében kórházban gyógykezelt csendőrségi egyén nős, akkor összes illetékei felszámítandók és családjának csonkítatlanul kifizetendők.

2. A zsold és esetleges szolgálati pótdíj az összes csendőrségi legénységnek minden tíz napra előre azaz minden hó 1-ső, 11-ik és 21-ik napján fizetendő ki, ami által az élelmi czikkek nagyobb készletben való beszerezhetése válik lehetségessé.

3. A hadtörvényszéki vizsgálat alatt vagy büntetési fogságban levő csendőrök rabilletéke — tiszthelyettestől lefelé — egyaránt napontai három krajczár zsoldból és egy kenyér, egy közétkezési s egy anyag-szolgálmányi adagilleték időszakonként megállapítandó váltság díjában áll, míg ellenben zsoldja és esetleges szolgálati pótdíja az élelmezési alap javára esik.

Ha azonban hadtörvényszékileg rövid időre elítélt ily legénység bármily okból négy hetet meg nem haladó büntetését kivételesen csendőrségi fogdában tölti ki, ennek

— rendfokozati különbség — nélkül naponta 43 kr. jár, a zsold ezen felüli része pedig az élelmezési javadalmazás javára bevételezendő.

»Nem bűnös«-nek nyilvánítás és megszüntetési határozat hozatala esetében, az illetőnek fogsága alatt visszatartott illetékei fele egyéni tömegébe számolandó át, a másik fele pedig neki kifizetendő.

A katonai- vagy honvéd-kincstár részéről csendőrök számára netalán kifizetett illetékek vagy egyéb költségek, melyek a hadbírói eljárás folyama alatt felmerültek, a csendőrségi javadalmazásból térítendőek meg.

A legénységi állományba tartozó és saját fogdában fegyelmileg fenytettek részére rendfokozati különbség nélkül naponta 43 krajczár jár; a zsold ezen felüli része a közétkezés, a szolgálati pótdíj pedig a csendőrségi alap javára esik.

4. Ha nős altiszt vagy csendőr kerül hadtörvénytörvényi vizsgálat alá vagy fegyelmileg oly fogságbüntetéssel fenytették, melynek végrehajtásával egyszersmind a rabilletékre való szorítás is van egybekötve, akkor a nős vizsgálati fogoly családja az élelmezési alaphól, a fegyelmi fenytetés alatt álló fogoly családja pedig a zsoldja megmaradt részéből napontai negyven krajczárnyi élelmezési járandóságban részesítendő.

Ezen élelmezési járandóság kifizetése azon nős foglyok családjaira nézve, kik a csendőrségből büntetésképen távolítottak el, az ítélet kihirdetése vagy, ha eltávolításuk fegyelmi uton történik, fogyatékba vételük napjával beszünttetik.

Ha nős altiszt vagy csendőr három napot meghaladó időre állomás-helyéről olyképen vezényeltetik el, hogy nejét vagy az özvegy családját visszahagyni köteles, akkor nejének, illetve családjának az élvezett szálláson ki-

vül, ha a férjnek vagy apának ezen vezényeltetés alkalmával a rendszeres étkezési pótlékra nincsen igénye, naponta negyven krajczárból álló élelmezési járandóságra van igénye.

40. §.

Minden újonnan belépő csendőr számára ruházata kiállítása céljából, az első tömegbetét az államkincstár részéről adatik, s a további beszerzések, valamint meglevő ruházata fentartására a csendőri évi átalányt kap.

Ezen összegek mérve, az anyagok árához képest, a belügyminister által időnkint határoztatik meg.

Fegyverrel, szereléssel és lőszerrel a csendőr, a lovas ezen felül még lóval is, az állam részéről láttatik el.

41. §.

A csendőr-tisztek, altisztek, csendőrök, valamint a számvivői polgári irnokok és irodaszolgák és a mondottak özvegyei és árvái nyugdíjképesek és reájuk nézve az 1881-ik évi LXXI-ik, illetve az 1885-ik évi XI-ik törvény-czikk határozványai szerint járandó el.

E) Különös határozványok.

42. §.

A csendőr-kerületi parancsnokok, törzs- és főtisztek nősülési engedélyezésére nézve, a honvéd törzs- és főtisztekre vonatkozó szabályok alkalmazandók.

43. §.

A csendőr-altisztek és csendőrökre nézve csak egyféle nősülési módozat (az első módozat) létezik, s a nősök száma ugyanazon csendőrkerületi-parancsnokságban a legénységi állomány 10⁰/_o-át meg nem haladhatja.

A nősülési engedély iránti kérvény következő mellékletekkel szerelendő fel:

a) a házasulandók keresztleveleivel, születési bizonyítványával;

b) ha a házasulandó kiskorú, az atya, gyám (gondnok), gyámhatóság (családi tanács elnöke) által, a házasságba való beleegyezésről a polgári törvények szerint kiállított, kimutatásával;

c) ha a házasulandó felek egyike már előbb törvényes házasságban élt, az ezen házasság megszűntét igazoló okmánynyal (halotti bizonyítvánnyal stb.);

d) az ara erkölcsi bizonyítványával, mely egyszersmind annak hajadoni vagy özvegyi állapotára vonatkozó bizonylatát is magában foglalja;

e) az ara vagyonáról vagy hozományáról szóló kimutatással, esetleg annak bizonyítása a község részéről, hogy az ara a házasság anyagi viszonyainak javításához kérésével is hozzájárulni képes.

A kérvény szolgálati uton nyújtandó be, és az engedélyt rendszerint a csendőr-kerületi parancsnok adja meg írásban, tekintettel arra, hogy a nősülő jól minősített, rendezett viszonyok közt él és a házasság által anyagi viszonyai javulnak, vagy hogy a nősülőnek tetteleges állományban való megtartása a szolgálat érdekében van; ha azonban azon csendőr-kerületi parancsnokságban a nősök száma már be volna töltve és különben is kivételt érdemlő esetekben, az engedélyt a csendőr-kerületi parancsnokság véleményes felterjesztése alapján a honvédelmi minister adja

meg, mindenkor azonban csakis annak határozott felemlítése mellett, hogy ha a házasság ellen törvényes vagy egyházi akadály fenn nem forog.

Gyermekkel biró özvegy csendőr-legénység a nőkkel egyenjogunak tekintendők, és mindazon kedvezményben részesül, melyek a nők részére ezen utasításban meg vannak állapítva.

44. §.

Csendőröknek a védtörvény (1868. évi XL. t.-cz.) 38. §-ában jelzett polgári szolgálatokba való átlépésére nézve az 1873:II. t.-cz. alkalmazandó.

45. §.

A csendőrség elhelyezésére nézve az F alatt csatolt szabályok mérvadók.

A létszámon felül vezetett csendőr törzs- és főtisztek azonban természetbeni lakást nem követelhetnek, elszállásolási igényeikre nézve tehát az 1879. évi XXXVI. t.-cz. és magyar királyi honvédség illeték-szabályzatának idevágó határozványai alkalmazandók.

46. §.

A szolgálati lovak eltartása és ápolására nézve a honvédség szolgálati- és illetékszabályzatainak idevonatkozó határozványai a magy. kir. csendőrségre nézve is mérvadók.

Azon szárny- és szakasz-parancsnokok, kiknek alosztályai kizárólag vagy részben lovasított csendőrökből állanak, mindamellett mégis lovasítatlanul maradnak, sem szolgálati lóra, sem lótápadagra igénynyel nem birnak.

A lovasított csendőrök a közbiztonsági szolgálatot gyalog is tartoznak teljesíteni.

47. §.

Azon lovas csendőr, ki szolgálati lovát 5 éven át megszakítás nélkül lovagolja, jó és teljesen szolgálatképes állapotban bemutatja, 5 db. (10 frankos), ugyanazon ló után továbbá évenként 1 db. (10 frankos) arany jutalomban részesül.

A ló szolgálati képességét és jó állapotban lételetét a csendőr-kerületi parancsnok vagy helyettese állapítja meg.

1881. évi III. Törvényczikk

a közbiztonsági szolgálat szervezéséről.

(Szentelést nyert 1881. évi február hó 14-én. Kihirdettetett az országgyűlés mindkét házában 1881. évi február hó 15-én.)

Mi Első Ferencz József

Isten kegyelméből ausztriai császár, Csehország királya stb.
és Magyarország Apostoli királya.

Kedvelt Magyarországunk és társországai hű főrendei és képviselői közös egyetértéssel a következő törvényczikket terjesztették szentesítés végett Felségünk elé:

1. §.

A közbiztonsági szolgálat ellátására katonailag szervezett magyar királyi csendőrség állittatik fel.

2. §.

Magyarország területe, Budapest főváros kivételével, hat csendőr-kerületre osztatik, ugyanannyi csendőr-parancsnoksággal és pedig:

I. kerület.

Parancsnoksági székhely: Kolozsvár, négy szárny-parancsnoksággal; ehhez tartoznak következő megyék: Alsó-Fehér, Besztercze-Naszód, Brassó, Csik, Fogaras, Háromszék, Hunyad, Kis-Küküllő, Kolozs, Maros-Torda, Nagy-Küküllő, Szeben, Szolnok-Doboka, Torda-Aranyos és Udvarhely megyék, Kolozsvár és Marosvásárhely városok.

II. kerület.

Parancsnoksági székhely: Szeged, három szárnyparancsnoksággal; ehhez tartoznak a következő megyék: Bács-Bodrog, Csanád, Csongrád, Krassó-Szörény, Temes és Torontál megyék, Baja, Hódmezővásárhely, Pancsova, Szabadka, Szeged, Temesvár, Ujvidék, Versecz és Zombor városok.

III. kerület.

Parancsnoksági székhely: Budapest, három szárnyparancsnoksággal; ehhez tartoznak: Arad, Békés, Bihar, Hajdu, Jász-Nagykun-Szolnok, Pest-Pilis-Solt-Kiskun és Szilágy megyék, Arad, Debreczen, Kecskemét és Nagyvárad városok.

IV. kerület.

Parancsnoksági székhely: Kassa, három szárnyparancsnoksággal; ehhez tartoznak: Abauj, Borsod, Heves, Sáros, Szepes, Torna, Bereg, Máramaros, Szabolcs, Szathmár, Zemplén, Ung és Ugocsa megyék, Kassa és Szatmárnémeti városok.

V. kerület.

Parancsnoksági székhely: Pozsony, két szárnyparancsnoksággal; ehhez tartoznak: Pozsony, Komárom, Nyitra, Turócz, Árva, Trencsén, Zólyom, Bars, Gömör, Liptó, Nógrád, Hont és Esztergom megyék, Komárom, Pozsony, Selmecz és Bélabánya városok.

VI. kerület.

Parancsnoksági székhely: Székesfehérvár, három szárnyparancsnoksággal; ehhez tartoznak: Fehér, Győr, Veszprém, Sopron, Moson, Vas, Zala, Baranya, Tolna és Somogy megyék, Győr, Pécs, Sopron és Székesfehérvár városok.

A belügyminister egyuttal felhatalmaztatik, hogy a mennyiben azt a szolgálat érdeke vagy a csendőri kerületek és a honvéd-kerületek ugyanazonossága fentartásának szempontja szükségessé tenné, egyes törvényhatóságokat egyik kerületből a másikba áthelyezhessen.

3. §.

Az iránt, hogy a közbiztonsági teendők ezen törvény folytán a törvényhatósági joggal felruházott városokban miként legyenek teljesítendők, tekintette ugy a bel-, mint a külterületre, valamint ezen szolgálat költségeire is, az 1881. év folyamán a belügyminister törvényjavaslatot fog beterjeszteni.

4. §.

Az I. kerületben a csendőrség már szervezve lévén, annak fentartása mellett, az ország többi részén a szervezés nem egyszerre, de a körülményekhez képest eszközendő, ugy azonban, hogy az a II. kerületben 1882. évi január hó 1-jére teljesen keresztülvive legyen. A csendőrség költségei a belügyminister költségvetésébe vétetnek fel.

Az iránt, hogy a hátralevő négy kerületben mily sorrendben, s mikor szerveztessék a csendőrség, a törvényhozás a belügyministeri költségvetés megállapítása alkalmával határoz.

5. §.

A mely megyékben a csendőrség intézménye tetteg életbe lép, azoknak költségvetéséből a közbiztonsági közegekre eddig felvett költségek ugyanazon naptól kezdve kihagyandók.

6. §.

A csendőrség első szervezésénél a jelenlegi közbiztonsági közegek lehetőleg alkalmaztatnak.

A fenmaradó hiány pótlása, valamint a csendőrségnek jövőben kiegészítése, az 1881. évi II. törvényczikkben meghatározott módon történik.

7. §.

A belügyminister felhatalmaztatik, hogy a mennyiben az eddig élethossziglan kinevezett közegek egy része nem alkalmaztatnék, azoknak végkielégítéséről gondoskodják, s az e czímen felmerülő költségeket a II. kerület illetőleg az 1881. év folyamában, a többieket illetőleg pedig akkor, mikor azokban a csendőrség életbeléptetését czélozza, terjeszse elő.

8. §.

A csendőrségi tisztek és összes csendőrök személyi, előléptetési és fegyelmi ügyekben a honvédelmi minister alá helyezettvén, az összes személyi ügyek a honvédelmi ministeriumban kezeltetnek, s a csendőrség által elkövetett fegyelmi és bűnügyekben kizárólag a magyar királyi honvédbíróságok illetékesek; a közigazgatási és rendőri szolgálati viszony tekintetében a csendőrség a belügyminister hatósága alatt áll.

9. §.

A csendőrségi tisztek kinevezése iránt Ő császári és Apostoli királyi Felségéhez az előterjesztés a honvédelmi minister által, a belügyminister beleegyezésével fog tétetni.

A csendőrség szervezetei és szolgálati utasítása a bel- és honvédelmi ministerek által állapittatik meg és adatik ki.

Ugyanazon uton állapittatik meg a csendőrség öltözete és fegyverzete is.

10. §.

Csendőrségi tisztek, altisztek és csendőrök nyugdíj-képesek, a nyugdíjszabályzat a honvédelmi minister által a törvényhozásnak megállapítás végett előterjesztendő.

11. §.

A belügyminister felhatalmaztatik, hogy a csendőrségnek a II. kerületben a megszabott időben (4. §.) felállit-hatása céljából az első kiképzésre, a berendezésre és a felszerelésre szükséges költségeket utólagos elszámolás mellett fedezhesse.

12. §.

Ezen törvény végrehajtásával a bel- és honvédelmi ministerek bizatnak meg.

Mi e törvényczikket s mindazt, a mi abban foglaltatik, összesen és egyenkint helyesnek, kedvesnek és elfogadottnak vallván, ezennel királyi hatalmunknál fogva helybenhagyjuk, megerősitjük és szentesitjük, s mind Magunk megtartjuk, mind más Hiveink által megtartatjuk.

Kelt Bécsben, ezernyolczszáznyolczvanegyedik évi február hó tizennegyedikén.

Ferencz József, s. k.

(P. H.)

Tisza Kálmán, s. k.

A) melléklethez.

1881. évi II. Törvényczikk

a csendőrségi legénység állományának kiegészítéséről.

(Szentelést nyert 1881. évi február hó 14-én. Kihirdetett az országgyűlés mindkét házában 1881. évi február hó 15-én.)

Mi Első Ferencz József

Isten kegyelméből ausztriai császár, Csehország királya stb.
és Magyarország Apostoli királya.

Kedvelt Magyarországnak és társországai hű főn-
dei és képviselői közös egyetértéssel a következő törvény-
czikket terjesztették szentesítés végett Felségünk elé:

1. §.

A csendőrségi legénység állománya kiegészítettik:

a) a hadseregben (hadi tengerészetben) vagy a hon-
védségben szolgált olyan altisztekből, a kik az 1868-ik évi
XL. törvényczikk 38. §-ának, illetőleg az 1873-ik évi
II. törvényczikknek alapján igénynyel birnak a közszolgá-
latban való alkalmazásra;

b) olyan önkéntesekből, kik hadkötelezettségüknek már
teljesen eleget tettek;

c) a hadsereg kötelékébe tartozó, s huzamos időre
szabadságolt és önkéntesen beépő egyénekből, kik már a
sorhadi kötelezettségnek utolsó félévében állanak;

d) a hadseregnek önkéntesen belépő tartalékosából
és póttartalékosából;

e) az önkéntesen belépő honvédekből.

Mozgósítás esetében azonban a c) d) és e) pontok alatt elősorolt egyéneknek a csendőrségbe való önkéntes beléphetése nem engedtetik meg.

2. §.

A hadseregből vagy a honvédségből a csendőrségbe önkéntesen belépett egyének szolgálati kötelezettsége három évre terjed.

Azok azonban, a kik ezen három éven túl is kívánnak a csendőrségben szolgálni, önkéntesen és évről évre tovább is folytathatják ottani szolgálatukat.

3. §.

Azoknak, kik a hadseregből vagy a honvédségből lépnek be a csendőrségbe és abban négy évig szolgálnak, összes szolgálati idejükből, a honvédségnél töltendő két utolsó év elengedtetik. Az ilyenek tehát két évvel előbb bocsáttatnak el véglegesen a hadi kötelékből.

4. §.

A hadseregből, illetőleg annak póttartalékából és a honvédségből önként belépett csendőrök a csendőrségnél teljesítendő szolgálatuk idejére nézve a csendőrség állományába véglegesen áthelyezetteknek tekintendők; és így az időnkinti fegyvergyakorlatok és ellenőrzési szemlék általában a tényleges szolgálatra való behívás alól felvannak mentve és mozgósítás esetében is a csendőrségnél hagyatnak meg.

5. §.

Ezen törvény végrehajtásával a honvédelmi minister bizatik meg.

Mi e törvényczikket s mindazt, a mi abban foglaltatik, összesen és egyenkint helyesnek, kedvesnek és elfogadottnak vallván, ezennel királyi hatalmunknál fogva helybenhagyjuk, megerősítjük és szentesítjük, s mind Magunk megtartjuk, mind más Hiveink által megtartatjuk.

Kelt Bécsben, ezernyolczszáznyolczvanegyedik évi február hó tizennegyedikén.

Ferencz József, s. k.

(P. H.)

Tisza Kálmán, s. k.

Eskü-minta

a magyar királyi csendőrtisztek és csendőrök számára.

Én ünnepélyesen esküszöm a mindenható Istenre, hogy Felséges fejedelmünk és urunk Első Ferencz József, Isten kegyelméből ausztriai császár, Csehország királya stb. és Magyarország Apostoli királya, s hazánk szentesített törvényei iránt hűséggel és hódolattal viseltetem.

Esküszöm, hogy kötelességeimet, mint magyar királyi csendőr (csendőrtiszt) a közrend-, csend- és biztonsági szolgálatban az idevonatkozó utasítások szerint és mint katona, a hadi törvények és szabályok szerint mindenkor és mindenben teljesitem; minden körülmények között csakis a szolgálat, ő Felsége és az állam javát mozdítom elő, a törvényeknek, előjáróim és fölebbvalóim parancsainak és meghagyásainak készséggel engedelmeskedem és a szolgálati titkot hiven megőrzöm.

Isten engem úgy segítjen. Ámen.

Kelt . . . . .

N. N. s. k.,
csendőr stb. (csendőr-hadnagy).

Hogy a fennebbi eskü jelenlétünkben a mai napon letétetett, bizonyítjuk.

Kelt . . . . .

N. N. s. k.;
(csendőr-őrnagy.)

N. N. s. k.,
(csendőrtiszt.)

n é z e t

számvivők, továbbá a tiszthelyettes, illetőleg őrmestertől lefelé irnokok és irodaszolgák illetékeire nézve.

M e g j e g y z é s

Minden parancsnokság számára iroda és irodaszer-átalány engedélyeztetik.

A tiszthelyettes, illetőleg őrmestertől lefelé számító legénység lak-tanyákba helyeztetik el.

Az irnok a számvevőségi iroda részére és pedig csak oly csendőr-kerületi parancsnokságok számára rendszeresítettik, melyeknek állománya 50 embert meghaladt; az irnok a csendőr-kerületi parancsnok felterjesztése folytán, a belügyminister által neveztetik ki. Ezen állásra oly csendőr-altisztek birnak előnnyel, a kik törvényszerű védkötelezettségüknek eleget tettek, vagy hadi szolgálatra többé nem alkalmasak, vagy pedig nyugdíjazvák.

Az irodaszolgák: a 10. szolgálati év betöltéseig a III. osztályba, a 11-ik szolgálati évtől a 2 -ig bezárólag II-ig osztályba, a 25-ik » év betöltése után pedig az I. osztályba sorol-tatnak.

Ezeknek kinevezése, valamint magasabb illeték-osztályba előmoz-dítása, a csendőr-kerületi parancsnok felterjesztése folytán, a belügy-minister által intéztetik.

Csendőr-altisztek és csendőrök, ha a fennebb említett feltételeknek megfelelnek, előnyben részesülnek.

Ha valamely tiszthelyettes a csendőrségnél töltött 9-ik szolgálati év után még mindig ezen rendfokozatban volna, ő a 10-ik szolgálati év megkezdésekor az E) átnézet szerinti és részére a 10-ik szolgálati évvel előnyösbnek mutatkozó, szolgálati pótdíj élvezetébe lép.

*Ezen személyek ruha-átalánya időszakonként állapittatik meg.

A magyar kir. I. számú csendőr-kerületi parancsnokságnak a buko-vinai és romániai, a III-ik csendőr-kerületnek a havasokon, valamint Dunán túl levő némely őrsein és a IV-ik csendőr-kerületnek a galicziai határ mentén elhelyezett határőrsein a legénység fejenként napontai két krban megállapított csizmakoptatási átalányt élvez.

A lakbér-váltság minden rendfokozatbeli csendőr-kerületi parancs-nok részére egyaránt 525 frttal van megszabva.

Ha azonban valamely alezredes vagy őrnagy nem mint csendőr-kerületi parancsnok, hanem mint kerületi parancsnok-helyettes van alkalmazva, csakis 420 frtnyi lakbér-váltságot élvez.

Szabályzat

a csendőrt megillető fogdíjak, tanuilletmények és kíséreti díjak felszámítása és kiszolgáltatása tárgyában.

I. Fogdíjak.

A) Katonai- vagy honvédszökevények elfogása után.

A katonai- vagy honvéd-szökevények elfogása után járó fogdíjak, valamint az életmentési díjak iránti határozványok a magyar királyi honvédség számára kiadott illetékszabályzat 99—103. §-aiban foglaltatnak.

B) Polgári állású egyének elfogása után.

A polgári állású egyének elfogása után, az alább felsorolt feltételek mellett, a következő összegű fogdíjak járnak:

1 évnél csekélyebb tartamú fogság- vagy börtönbüntetésre ítélt egyén után — és pedig a büntett miatt elítélteknél tekintet nélkül a megszabott fogságidőre — a vétség és súlyos rendőri kihágások miatt elítélteknél azonban csak akkor, ha a fogságbüntetés hat havi időtartamnál kevesebbre nem szabott ki	4 forint,
1 évtől 3 évig tartó fogság- vagy börtönbüntetésre ítélt egyén után	8 »
3 éven felül 10 évig terjedő börtönbüntetésre ítélt egyén után	16 »

10 éven felül 15 évig terjedő börtönbüntetésre ítélt egyén után	25 forint
15 éven felül terjedő börtönbüntetésre ítélt egyén után	30 »
Halálos ítélet kimondása esetén, még azon esetben is, ha a halálos büntetés kegyelem útján elengedett vagy börtönbüntetésre változtatott át	60 forint.

A fogdíjak a kihirdetett ítélet jogérvényre emelkedése után fizettetnek ki.

Ezen fogdíjak azonban csak azon esetben illetik meg a csendőrt, ha az elfogás:

a) külön parancs vagy hivatalos felhívás nélkül, az illető csendőr buzgalma folytán, — vagy

b) elfogási parancs alapján, de a parancs vételétől számítva 24 óra lefolyása alatt történt.

Kivételt képez ez utóbbi eset alól azon körülmény, hogy ha a feljelentésben a tettes személyére vagy tartózkodására vonatkozó adatok hiányosak s ennél fogva a nyomozó csendőrnek ezen hiányos adatok kiegészítésére több időre van szüksége, úgy hogy e miatt a tettes elfogása 24 órán belül a legnagyobb buzgalom mellett sem foganatosítható s az elfogás csakis a csendőr buzgalmának, körültekintő s ügyes eljárásának tulajdonítható; ezen kivételes esetekben akkor is megilleti a csendőrt a fogdíj, ha az elfogás 24 óra eltelte után történt.

A már elítélt és börtönök- vagy fegyintézetekből megszökött egyének elfogásáért a csendőrt a fogdíj a fentebbi feltételek mellett szintén megilleti; az ily egyének elfogásáért járó fogdíj azonban azon évek számához képest állapíttatik meg, melyeket az illetőknek még fogságban kell tölteniök.

A vizsgálati fogságból megszökött fogoly letartóztatásáért a fogdíj az ítélet mérvéhez képest és a fentebbi feltételek alatt szintén kifizetendő és pedig oly egyének után, a kik a csendőr által ismételten fogattak el, ugy az első, mint a második elfogásért külön.

Nem illeti a csendőrt a fogdíj azon esetben:

1. ha törvényesen megszabott büntetés az illető törvényszék által pénzbírságra változtatott át s ennek folytán a jogérvényes ítélet is pénzbírságra, illetőleg pénzbeli büntetésre szól;

2. ha a törvényszegőnek elfogatása más természetű büntetést vagy vétséget kizárva, csakis a csendőrségnek szóbeli vagy tetteges megsértése következtében történt, s végül:

3. ha a csendőr által elfogott egyén valósággal elítéltetett ugyan, letartóztatása azonban törvényszerűleg indokoltnak nem találtatott.

II. Tanú-illetmények.

A) Csendőrségi személyeknek polgári fenytő bíróságokhoz tanúképen való megidézése alkalmával.

1. Tisztek illetménye.

A csendőrségi csapattiszteket, ha állomáshelyükön kívül valamely fenytő bírósághoz mint tanúk megidézttetnek, az 1879. évi XXXVI. t.-cz. határozmányai szerinti átvonulási szálláspénz, továbbá előfogat-, esetleg postai, vasuti vagy gőzhajói költségek megtérítése s az állomáshelyükön kívül töltött napokra az igazságügyi alap terhére rendfokozatukhoz mért napidíjak illetik meg.

A csendőrség többi havidíjas személyeire (hadbírák, számvivők, irnokok és hivatalszolgákra) nézve ily esetekben a polgári állású tanukra vonatkozólag fennálló szabályok mérvadóak.

2. Legénység igénye és járandósága.

a) Midőn az utazás sem vasuton, sem gőzhajón nem eszközölhető.

A csendőrségi legénységnek, — hadapród-tiszthelyettes-től lefelé számítva — ha valamely bírósághoz mint tanú idéztetik meg s a bíróság székhelye az ő állomáshelyéhez $7\frac{1}{2}$ kilométernyinél azaz két óra járásnyinál távolabbra esik, minden menet és jövet órányi utjáért 26 krajczár, és ha a tanúként megidézett csendőr a birói tárgyalás hosszabb tartama vagy pedig azon helység távolsága miatt, amelyben kihallgattatott, ugyanazon napon állomáshelyére vissza nem térhet, illetve vissza nem érkezhethet, az ott tartózkodása tartamára, vagyis minden további 24 órára a m. kir. csendőrség számára kiadott szervezeti utasítás 37. §-ában rendfokozatához képest étkezési pótlék jár.

b) Midőn az illető bíróság és a tanú lakhelye között vasuti vagy gőzhajó-közlekedés áll rendelkezésre.

Ha a bíróság székhelye és a tanúként megidézett csendőr állomáshelye között vasuti vagy gőzhajó-közlekedés létezik, az a) alatt megszabott 26 krnyi utiköltség a csendőrt nem illeti meg, ellenben a vasuton vagy gőzhajón oda és vissza tett utazásából felmerült s a katonai díjszabás szerint tényleg fizetett szállítási költség részére megtérítendő, és tekintettel az ily közlekedési eszközök használásakor felmerülő drágább élelmezés költségére, a csendőrnek

ez esetben a fentebbi szállítási költségen felül még az *a)* bekezdés végén felsorolt határozmányok elveihez képest, a szabályszerű étkezési pótlék helyett kivételesen utazási pótdíj és pedig a hadapród-tiszthelyettesnek naponta 1 forint 50 krajczár, az őrmesternek 1 forint, az őrsvezető és csendőrnek pedig 70 krajczár jár.

c) Midőn a tanú csak részben utazhat vasuton vagy gőzhajón.

Minthogy oly esetek is merülhetnek fel, hogy a tanú és a megkereső bíróság állomása között létező út csak részben tehető meg vasuton vagy gőzhajón, annak hátralevő része pedig gyalog avagy a tanú által bérelt fuvaron teendő meg, ha ő a vasuti vagy gőzhajó-közlekedést még a délelőtti órában hagyja el, csupán a vasuti vagy gőzhajó-költség térítendő meg, ha ez azonban csak a délutáni órákban történhetik, akkor részére az utiköltségen kívül a *b)* bekezdésben kivételesen kimért utazási pótdíj is kiszolgáltatandó; az utazás hátralevő részére azonban mindkét esetben az *a)* bekezdésben megállapított minden óra után számítandó 26 krajczár utiköltség jár.

Ily természetű utazások mindig lehetőleg a legrövidebb útirányban eszközöndők és a távolság meghatározására nézve a katonai menettérkép s azon esetben, ha abban a távolság kitüntetve nem lenne, a szokásos hivatalos kimutatás mérvadó.

d) Az igényjogosultságra vonatkozó általános határozványok.

A tanúilletmény különbség nélkül kiszolgáltatandó, akár a végtárgyalás avagy a vizsgálat folyama alatt hallgattatott ki a tanú, akár bűntény, vétség vagy kihágás forog kérdésben.

3. *A kiszolgáltatás módja.*

A csendőr - szárnyparancsnokság, mihelyt valamely csendőrnek tanuzás céljából való kirendelése végett megkerestetik, az illetőt az utbainditási rendelettel egyidejűleg az utazás távolsága és előreláthatólag az állomás-helyen kívül töltendő napok számához mértén megfelelő utazási előleggel látja el.

Ezen tanu-illetményekről az illető csendőr számlát készítvén, azt a szárnyparancsnok átvizsgálás után, számvivői kezelés és érvényesítés végett a csendőr-kerületi parancsnoksághoz terjeszti fel; a kerületi parancsnokság pedig az ily tanúdíjak és utiköltségek czímén felmerülő költségeket esetről esetre — minden bírósági közbenjárás mellőrével — az illetékes királyi ügyészség által a csendőrségi javadalmazás részére megtérítetteti.

4. *Az illetményi határozványok kiterjesztése.*

a) *Haditörvénytörvényekhez történt megidézés alkalmával.*

Ha valamely csendőrségi személynek haditörvénytörvények előtt kell tanuként megjelenni, ugyanezen illetmény-szabályok érvényesek és ily esetekben a tanu-illetmény azon ügyködési ágazat javadalmazásának rovására esik, melynek érdekében a kihallgatás eszközöltetett.

b) *A közigazgatási hatóságokhoz történt megidézés alkalmával.*

Ugyanezen illetményhatározványok érvényesek, midőn csendőrségi egyének fenytő ügyekben közigazgatási hatóságok által idéztetnek meg tanuként, mely esetben az illetmények a közigazgatási hatóságok által fizetendők ki.

5. *Általános határozványok a tanukként megidézettek részére kiállítandó menetlevelek tárgyában.*

Hogy a tanukként megidézett csendőrségi egyének, ha a vasutat vagy gőzhajót használhatják, a katonai árszabás kedvezményében részesüljenek, menetlevéllel látandók el.

A menetlevél egyébiránt akkor is kiszolgáltatandó, midőn a csendőrtiszt előfogat előállítására tart igényt.

B) Tanú-illetmények, továbbá a polgári bíróságok által csendőrségi személyek ellen megtartott vizsgálati ügyekben felmerülő illetmények.

1. Az illetmény alapelve.

Csendőrségi személyek ellen megtartott vizsgálatok alkalmával a hadi törvényszék által kihallgatott polgári egyének részére megállapítandó tanu- vagy szakértői illetményeket, továbbá a polgári bíróságok által megkeresés útján csendőrségi személyek ellen megtartott vizsgálatok alkalmával felmerülő (tanu- és egyéb illetmények) költségeket a csendőrségi javadalmazás viseli.

2. Az illetmények mérve és kiszolgáltatási módja.

A tanú-illetmények kiszabása a vizsgáló katonai bíróságot illeti meg, és azok elszámolására nézve felsőbb engedély nem igényeltetik, kivéve, ha alaposan feltehető, hogy azok aránytalanul magasan számítottak fel.

A polgári tanuk és polgári szakértőknek ugyanazon költségtérítések és illetmények folyósítandók, melyek a polgári bíróságok által a tanuk és szakértőknek megítéltnek, mely díjak igénybevételenek a tanuvallomás

befejezte után azonnali bejelentése külön folyamodás mellőzésével a kifizetés kötelezettségét megállapítja.

A polgári bíróságoknál a fent említett kihallgatások következtében felmerülő költségek megtérítése akadály nélkül fogantositandó, mihelyt a költségjegyzék azon elsőfokú törvényszék elnöke által, kinek hivatalos körletéhez az illető vizsgáló bíróság tartozik, megerősített.

A kifizetés, a feleknek bélyeggel ellátott nyugtáira vagy az illető bíróság hivatalos nyugtájára történik.

Jelen határozmányok hasonszerű alkalmazást nyernek akkor is, ha kihallgatások vagy vizsgálatok a csendőrség érdekében nem bírósági, hanem más hatóságok által eszközöltetnek.

Csendőrségi személyek ellen intézett vizsgálatok alkalmával kihallgatott csendőrök tanúilletményei az A) alatt foglalt határozványok elvei szerint számolandók el.

A csendőr fent kitett illetékeiből mindennemű utiköltségét fedezni tartozik.

III. Kiséreti díjak.

Utasok, futárok, postakocsik, kincstári pénzszállitmányok stb. fedezeti kíséretéért, a fedezetet igénybevevők részéről, ha a távolság $7\frac{1}{2}$ kilométernél (egy mértföld) nagyobb, kíséreti díjak fizetendők és pedig — minden egyes csendőr részére — $7\frac{1}{2}$ kilométernyi távolság után 35 kr., $7\frac{1}{2}$ kilométeren felül bezárólag 15 kilométerig 70 kr., 15 kilométeren felül bezárólag $22\frac{1}{2}$ kilométerig 1 frt 5 kr., és így tovább ezen arány szerint fokozatosan.

Ha a csendőr működése a kiindulási helyre való-

visszajövetelnél nem szükséges, a visszajövetért kíséreti díj nem jár.

Ezen kíséreti díjak esetről-esetre közvetlenül a csendőrt kivezénylő őrsparancsnoknak fizetendőek le díj-jegyzék mellett, a melyeknek fele a csendőrnek azonnal kézbesítendő, másik fele pedig egyéni tömegrészlete javára bevételezendő.

Á t n é z e t

a magyar kir. csendőrség részére (ezen utasítás 36. §-a szerint) megállapított szolgálati pótdíjra nézve.

R e n d f o k o z a t	A m. kir. csendőrségnél betöltött												M e g j e g y z é s
	3-ik		6-ik		9-ik		12-ik		15-ik		18-ik		
	szolgáati év után évenként												
	frt	kr.	frt	kr.	frt	kr.	frt	kr.	frt	kr.	frt	kr.	
Tiszthelyettes	.	.	.	.	109	50	146	.	164	25	182	50	A szolgálati pótdíj a csendőrségben töltött 18-ik szolgálati év után többé nem növekszik. Oly egyének részére, kik nem a szolgálat érdekében és nem a hivatás-szerű csendőrségi szolgálat folytatása végett, hanem azon célból tartatnak ideiglenesen vissza, hogy az ellenük időközben felmerült fegyelmi vagy bünvádi vizsgálat folytatható és befejezhető legyen, a betöltött 3-ik szolgálati év után járó szolgálati pótdíj, illetve a 6., 9., 12., 15. és 18-ik szolgálati év után járó szolgálati pótdíj fel nem számítható. *) Ide járul még minden szökő év február 29-ik napja, melyre a kijáró, illetőleg esedékes egy napi zsold és szolgálati pótdíj a tényleges szolgálat alatt szintén kifizettetik, míg ezen nap a nyugdíj megállapításánál tekintetbe nem vétetik.
Órmester és őrsvezető	73	.	91	25	109	50	46	.	164	25	182	50	
Csendőr	51	75	73	.	91	25	127	75	146	.	164	25	
Ezen évi illeték után, az évet 365 nappal *) számitva, jár egy napra													
Tiszthelyettesnek	.	.	.	.	.	30	.	40	.	45	.	50	
Órmester és őrsvezetőnek	.	20	.	25	.	30	.	40	.	45	.	50	
Csendőrnek	.	15	.	20	.	25	.	35	.	40	.	45	